

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

**MEMÒRIA CORRESPONENT A L'EXERCICI 2022 DE
LA COMISSIÓ ANTIFRAU DE LA UNIVERSITAT DE
BARCELONA**

Document aprovat per la Comissió Antifrau el 10/2/2023

Memòria corresponent a l'exercici 2022 de la Comissió Antifrau de la Universitat de Barcelona

INTRODUCCIÓ	2
MEMÒRIA D'ACTUACIONS	2
Reunions de la Comissió antifrau	2
Descripció del mapa de riscos i estratègia d'implantació i seguiment	3
Bústia antifrau	6
Formació i sensibilització	7
Sensibilització i formació sobre el Pla Antifrau	7
Procediments d'investigació de frau	9

INTRODUCCIÓ

La Política antifrau de la Universitat de Barcelona, aprovada pel Consell de Govern d'1 de desembre de 2021, té com a objectiu promoure una cultura que exerceixi un efecte dissuasiu sobre qualsevol tipus d'activitat fraudulenta i que en faci possible la prevenció i detecció, així com desenvolupar procediments que facilitin la investigació del frau i els delictes relacionats, i assegurar que aquests casos s'aborden adequadament i en el moment oportú.

En el seu apartat E, es crea la Comissió antifrau, com a òrgan tècnic, independent, que assumeix com a funció específica la prevenció, detecció i correcció del frau en tots els processos dels quals és responsable la Universitat.

Són funcions de la Comissió:

- a) Elaborar el mapa de riscos de frau de la Universitat, que s'ha de revisar anualment, i elaborar una memòria anual que s'ha de remetre al Consell de Govern.
- b) Impulsar campanyes de formació i sensibilització sobre les conseqüències del frau.
- c) Fer una autoavaluació anual del risc de frau.
- d) Proposar als òrgans de govern de la Universitat aquelles mesures que s'indiquin arran del resultat de l'autoavaluació anual.
- e) Tramitar els procediments d'investigació de frau, a instància de denúncia o d'ofici, en cas de sospita de frau.

MEMÒRIA D'ACTUACIONS

Reunions de la Comissió antifrau.

La Comissió s'ha reunit dues vegades durant aquest exercici 2022:

- a. En data 30/03/2022. Es va procedir a la constitució formal de la Comissió. Es va aprovar formalment el mapa de riscos i es va decidir que es procediria a aprovacions formals futures per incorporar al mateix les modificacions i actualitzacions escaients. Es va decidir integrar la bústia antifrau en la política de difusió del Codi ètic i integritat institucional de la UB. Estava prevista la creació d'una Bústia Ètica i es va plantejar que existeixi una única via d'accés per a tot tipus de denúncies. En aquesta via d'accés es va decidir que es situés la Bústia Antifrau amb una entitat pròpia i diferenciada. Aquest fet va suposar un grau de difusió addicional en formar part de tota l'estratègia de difusió associada als aspectes ètic i d'integritat de la UB.
- b. En data 17/06/2022. Es van tractar les actualitzacions plantejades del mapa de riscos i va ser formalment aprovat.

Descripció del mapa de riscos i estratègia d'implantació i seguiment.

a. En quant al procés per a la seva elaboració i aprovació informem el que tot seguit s'indica:

- S'ha centralitzat i impulsat des de l'Oficina de Control Intern.
- La voluntat inicial ha estat la de considerar aquest mapa com a un element definitiu en la gestió de la UB, més enllà de la vinculació amb els Fons NG.
- Es va elaborar un primer esborrany de treball partint de la nombrosa informació existent i facilitada per diversos organismes i administracions públiques.
- Es va adaptar aquest document inicial a les particularitats de la UB.
- Es van realitzar reunions amb diferents responsables d'unitats implicades per tal de validar la identificació dels riscos, les mesures preventives existents i els diferents indicadors o alertes de frau que el mapa inclou (indicadors de risc alertes, indicadors a posteriori i banderes vermelles). Entre aquestes unitats s'inclouen els diferents responsables assignats a la gestió dels Fons NG.
- Es va procedir a la valoració dels riscos segons el model basat en el càlcul del risc brut, risc net i risc objectiu. Aquesta valoració ha estat consensuada per diversos responsables de les unitats intervinents en els processos de gestió implicats. S'està valorant per la UB la possibilitat de crear una comissió permanent de valoració dels riscos i nomenar formalment els seus integrants com a mesura i instruments d'implicació màxima a diferents nivells i visualització del mapa de riscos com a una eina de gestió que ha de formar part definitivament del nostre dia a dia en la gestió ordinària.
- Redacció final del document i aprovació per part d'aquesta Comissió en data 30/3/2022.
- En data 17/6/2022 es reuneix aquesta Comissió i es procedeix a la primera actualització del mapa, amb la inclusió de nous riscos. S'aprova formalment la versió actualment vigent.

b. El mapa de riscos s'ha estructurat de la següent manera:

- Definició de diferents àmbits:
- Contractació administrativa
  - Fase prèvia a la licitació.
  - Fase de licitació.
  - Fase d'execució.
- Convenis
- Ingressos i Patrimoni

- Subvencions i Ajuts
- Fons Next Generation.
  - Next Generation Recerca.
  - Next Generations Unidigital.
    - Unidigital Hisenda.
    - Unidigital gestió de projectes.
    - Unidigital contractació.
  - Next Generation Requalificació.

- Identificació dels riscos per a cadascun dels àmbits.
- Definició de cadascun dels riscos i identificació dels següents paràmetres:
  - Mesures preventives.
  - Identificadors del risc. Alertes.
  - Identificadors del risc a posteriori.
  - Banderes Vermelles.
  - Propostes normatives i actuacions de gestió del risc.

Aquesta estructura dels riscos ha estat així contemplada en els següents documents bàsics de suport:

- Elaboració d'una eina en excel del quadre de riscos amb tots els paràmetres i un enllaç per a la valoració individual de cada risc.
- Manual del mapa de riscos UB.

c. Instrucció gerència OCI.

El mapa de riscos contempla tota una sèrie de mesures preventives, identificadors de risc de frau, a priori i a posteriori, i banderes vermelles. Per tal de fer efectiu el mapa de riscos es considera necessari introduir una sèrie de mesures en els processos de gestió ordinaris. Aquestes mesures estan enfocades a anar més enllà de la garantia del compliment normatiu, introduint mecanismes de registre i de seguiment amb la finalitat de detectar conductes de frau, objectiu de la política antifrau.

En aquest sentit s'ha dictat la instrucció conjunta de la Gerència i de l'Oficina de Control Intern per al desenvolupament del mapa de riscos de frau.

En aquesta instrucció es contemplen les següents mesures:

- Creació de registres interns que permetin el seguiment de determinades actuacions.
- Alertes de venciment de contractes en vigor.
- Garanties de compatibilitat dels objectes contractuals licitats amb els recursos existents en l'actualitat.
- Garanties en l'establiment dels preus de licitació i dels criteris de selecció.
- Reforçar la motivació en les deliberacions de les meses de contractació.
- Reforçar les garanties de publicitat en les possibles consultes dels licitadors.
- Garanties davant les possibles desviacions en l'execució dels contractes.
- Control de les ampliacions de terminis.
- Reforçar les garanties en la contractació menor.
- Garantir els processos de signatura.

d. Sistema de seguiment previst.

L'Oficina de Control intern està implementant un sistema de seguiment del mapa de riscos consistent en la verificació del compliment de les mesures preventives, la seva efectivitat real, l'aparició d'algun dels indicadors a posteriori i banderes vermelles.

Aquest seguiment es farà de manera permanent durant l'exercici i es realitzarà un informe amb recomanacions i conclusions al respecte.

e. NG doble canal control.

Els fons NG tenen una doble via de control dels riscos: La via general de control de risc de frau aplicable a tots els processos de gestió de la UB (els fons s'integren en el pressupost UB i , per tant, es tramiten seguint els

procediments de gestió ordinaris) i la via específica sorgida d'una definició dels seus riscos de frau i de compliment normatiu que els propis òrgans gestors creats ad hoc han definit i identificat.

Aquest compliment de les mesures previstes en el mapa específic serà supervisat per l'Oficina de control intern, aconseguint, d'aquesta manera, una doble via de verificació (les pròpies unitats i l'Oficina de control i la incidència d'un doble mapa de riscos: els generals de processos de la UB i l'específic de compliment dels mateixos).

Bústia antifrau.

En un primer moment es va implementar la bústia mitjançant el correu corporatiu següent: denunciesfrau@ub.edu. Es va fer de manera immediata a l'aprovació del document de Política antifrau UB.

Posteriorment, arran de l'entrada en funcionament de la Bústia Ètica i d'integritat, es va decidir compartir la mateixa pàgina d'entrada als efectes de donar una uniformitat a aquests canals, a disposició de qualsevol persona, per tal de comunicar conductes d'òrgans, serveis o persones vinculades a la UB que siguin contràries a drets o als principis i les regles ètiques i de bon govern i administració.

La pàgina ofereix les dues bústies clarament diferenciades, donant així identitat pròpia a cadascuna d'elles.

La bústia antifrau és un mecanisme que facilita la notificació tant del presumpte frau com de deficiències en el control que puguin fer augmentar la vulnerabilitat de la Universitat al frau.

La bústia ofereix les següents garanties a la persona comunicant:

- Que rebrà una resposta a la denúncia de les seves sospites.
- Que pot fer les comunicacions de forma confidencial.
- Que la Universitat no tolerarà cap tipus de represàlia.

Així mateix la bústia informa dels criteris en els procediments d'investigació, que son els que tot seguit s'indiquen:

- a) S'ha d'analitzar la sospita de frau per determinar-ne l'admissió a tràmit.
- b) En cas que la sospita no s'admeti, s'ha de notificar de manera motivada al denunciant, que pot recórrer la decisió davant del rector o rectora.
- c) En cas que la sospita s'admeti, la Comissió Antifrau ha de demanar informació a l'òrgan, la unitat i les persones afectades, així com als possibles testimonis i

tercers d'interès pels fets comunicats: els ha d'entrevistar amb l'assessorament intern i extern que estimi oportú; ha d'emetre un informe al més aviat possible (com a màxim, en el termini de tres mesos des de la recepció de la denúncia o l'inici del procediment d'ofici, prorrogable dos mesos més de forma motivada), i ha d'elevat l'informe al rector o rectora, juntament amb el detall de les actuacions dutes a terme. El rector o rectora, en vista de l'informe, trasllada el resultat de la investigació al denunciant i, si escau, quan l'expedient no sigui objecte d'arxiu, al Servei Nacional de Coordinació Antifrau i a l'Oficina Antifrau de Catalunya.

En totes les comunicacions, actuacions, sol·licituds de documentació i informes s'han d'ometre les dades relatives a la identitat del denunciant.

El gestor encarregat de la bústia és l' Interventor de la UB, director de l'Oficina de control intern.

Formació i sensibilització.

Durant aquest període s'han realitzat i estan previstes diverses actuacions de formació i sensibilització.

Sensibilització i formació sobre el Pla Antifrau

Durant l'ant 2022 s'han portat a terme les següents accions de sensibilització i formació del personal.

S'han penjat al Portal de la Transparència, dins l'apartat Bon Govern, els següents documents que tenen una incidència directa o indirecta en la lluita contra el frau.

- [Codi ètic d'integritat i bones pràctiques de la Universitat de Barcelona](#)
  - [Codi de conducta dels càrrecs i alts càrrecs de la Universitat de Barcelona](#)
  - [Mecanismes de garantia i compliment de la integritat institucional de la Universitat de Barcelona](#)
  - [Política antifrau de la Universitat de Barcelona](#)
  - [Declaració antifrau](#)
  - [Resolució del rector per la qual es despleguen les obligacions derivades dels articles 14, 15 i 16 del Codi de conducta dels càrrecs i alts càrrecs de la Universitat de Barcelona](#)
  - [Resolució del rector de la Universitat de Barcelona per la qual s'aprova el règim intern de funcionament de l'òrgan gestor de la Bústia Ètica i d'Integritat Institucional de la UB](#)
-
- [Bústia ètica i d'integritat i Bústia antifrau](#)

Comitè Antifrau

- [Presentació](#)
- [Membres](#)

Adicionalment, s'han realitzat les següents accions fins a la data:

- 28/01/2022
Mailing gestors econòmics instrucció DACI
Mailing Degans i PDI instrucció DACI
- 2/02/2022
Publicitat a UB al dia Instrucció DACI
- 21.02.2022
Jornada dirigida a gestors econòmics PAS (300 assistents)
Presentació Política antifrau i declaració de conflicte d'interessos. Director de l'Oficina de Control Intern.

Gravació jornada en vídeo i difusió mailing gestors econòmics per a qui no van poder assistir a la jornada
- 4.05.2022
Jornada de sensibilització dels riscos de corrupció
Oficina Antifrau + Director de l'Oficina de Control Intern

6.05.22 publicitat a setmanari virtual "UB al dia" per a inscripcions

11.05.22 publicitat a setmanari virtual "UB al dia" per difusió enregistrament vídeo de la jornada

Està prevista, en fase de disseny, la posada en marxa d'una comunitat d'aprenentatge en l'àmbit del mapa de riscos i la seva gestió i seguiment. El projecte consisteix en crear un grup de persones interessades, el més ampli possible, en compartir conjuntament reflexions, experiències del dia a dia, coneixements, inquietuds, dubtes, etc en aquesta matèria i, en concret, en el mapa de riscos de la Universitat de Barcelona. Les reunions serien periòdiques.

Els dies 8 i 10 de febrer es realitzen dues sessions destinades a la presentació de la política antifrau i mapa de riscos a les fundacions del grup UB que han aprovat el seu document de política antifrau i el seu propi mapa de riscos en els

seus respectius patronats. Les jornades les realitza l'Oficina de control intern de la UB.

Procediments d'investigació de frau.

A la data d'elaboració d'aquesta memòria no consta la presentació de cap denúncia mitjançant la utilització de la bústia antifrau, per la qual cosa no hi ha hagut cap procediment d'investigació.